

افغانستان آزاد - آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Scientific

علمی

بازتاب توسط: لاله - هوادار سازمان انقلابی افغانستان

۱۷ اکتوبر ۲۰۱۱

تضاد عمده

تضاد عمده تضادی است که نقش غالب و تعیین کننده را در روند بغرنج تکامل اشیاء ایفاء می کند. تضاد یا تضاد های غیر عمده در نتیجه تضاد های ثانوی هستند که موضع مغلوب را اشغال می نمایند. در یک روند پیچیده تکامل یک پدیده، اغلب در یک زمان واحد تضاد های متعددی وجود دارد که نسبت به هم در حالت عدم تعادل به سر برده و یکی از آنها حتماً تضاد عمده است. این تضاد نقش مسلط و تعیین کننده را در کل تکامل روند - یا مرحله ای از آن روند - ایفاء می کند و نیز تکامل و موجودیت آن بر روی موجودیت و تکامل تضاد های غیر عمده (ثانوی، تبعی) تأثیر می گذارد. بدین ترتیب، تضاد عمده به صورت گره گاه کلیه تضاد های دیگر و کلید حل مسایل در می آید: "در مطالعه یک پروسه مرکب که حاوی دو یا چند تضاد است، باید نهایت سعی در یافتن تضاد عمده شود. به مجردی که تضاد عمده تعیین شد، کلیه مسایل را می توان به آسانی حل کرد."^۱

البته، یافتن تضاد عمده مطلقاً به معنی کنار گذاشتن، فراموش کردن یا بی اهمیت انگاشتن تضاد های غیر عمده نیست. کلیه تضاد های اشیاء به هم ارتباط داشته و یکدیگر را محدود و مشروط نموده و بر همدیگر تأثیر می گذارند. صحیح است که تضاد عمده یک نقش مسلط و تعیین کننده را نسبت به تضاد های غیر عمده ایفاء می کند، اما تضاد های غیر عمده نیز قادرند تأثیر معینی بر تکامل و حل تضاد عمده اعمال نمایند. برای حل تضاد عمده باید توجه خود را به حل هر کدام از تضاد های غیر عمده نیز معطوف داریم. بنابر این باید از یکسو قلب و جوهر مسأله را درک کرد و از سوی دیگر به کلیه جنبه های دیگر مسأله و تضاد های ثانوی توجه نمود. باید رابطه دیالکتیکی میان تضاد عمده و تضاد غیر عمده را به طور دقیق درک کرد.

در پروسه تکامل اشیاء و پدیده ها، تضاد های عمده و غیر عمده ثابت و منجمد نیستند. در شرایط معینی یکی می تواند به دیگری تبدیل گردد. حزب انقلابی طبقه کارگر (حزب کمونیست) باید به امر تبدیل تضاد های عمده و غیر عمده به یکدیگر در جامعه آگاه بوده و آنرا پیش بینی و متناسب با آن اهداف، جهت گیری ها، شعار ها، سیاست ها و تاکتیک های مناسبی اتخاذ نماید.

^۱ - مائوتسه دون: "در باره تضاد"

بر گرفته از کتاب مبانی و مفاهیم مارکسیسم